

# **REFERAT Social- og Sundhedsudvalget d. 20-08-2019**

**Mødedato**    Tirsdag d. 20. august 2019 kl. 13:00

**Mødested**    C3.40

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                                       |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Faciliteter i Bethaniagade-projektet.....                                                             | 3  |
| Ansøgning om tilsagn til etablering af bolig- og servicearealer på tilbuddet Nyboder, Kibæk.....      | 6  |
| Frigivelse af anlægsbevilling til etablering af cafefunktion til Bo- og Støttecenter Herning.....     | 8  |
| Forebyggende hjemmebesøg - ny lovgivning.....                                                         | 10 |
| Ny dimensioneringsaftale for SOSU-området.....                                                        | 11 |
| Projekt Fremskudt Sundhedsindsats.....                                                                | 12 |
| Status Fælles Akutfunktion.....                                                                       | 15 |
| IT-systemer udfordrer den daglige drift i Sundhed og Ældre.....                                       | 17 |
| Udvalgte nøgletal for Sundhed og Ældre.....                                                           | 19 |
| Anbefalinger fra samarbejdet med Incitare.....                                                        | 20 |
| Ønske om overtagelse af Nørholm.....                                                                  | 22 |
| Selvhjælp Herning søger ekstra midler i 2019.....                                                     | 25 |
| Årsrapporter - Kommunalt tilsyn 2018.....                                                             | 27 |
| Orientering om revisionsberetning - revision 2018 af sociale udgifter omfattet af statsrefusion mv... | 29 |
| Fagudvalgsbehandling af Planstrategi 2019 og Agenda 21-strategi.....                                  | 30 |
| Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer.....                                                 | 33 |

# Punkt 66: Faciliteter i Bethaniagade-projektet

03.10.02-P35-2-15

## Kommunikation

DIR    FOU    BFU    SOS    BSK    KFU    BYP    TMU    ØKE    BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: - Karin Locander

## Resume

Herning Kommune etablerer nye fysiske rammer til varmetue og herberg i Bethaniagade, Herning, som Blå Kors efterfølgende drifter.

Med henblik på at kunne udarbejde et byggeprogram som grundlag for et efterfølgende rådgiverudbud, er der behov for af præcisere indholdet af projektet. I denne sag indstilles det, at Den Våde Høne ikke genetableres i forbindelse med byggeriet.

## Sagsfremstilling

Blå Kors driver i Bethaniagade 26-30, Herning varmetue og herberg.

Da bygningerne er nedslidte, er der behov for at der etableres nye fysiske rammer. Efter drøftelser mellem Herning Kommune og Blå Kors er det besluttet, at nedrive og etablere en ny varmetue, herberg samt et antal skæve boliger i Bethaniagade.

Med henblik på realiseringen af projektet købte Herning Kommune i juni 2018 ejendommene Bethaniagade 26 – 30 af Blå Kors. Efterfølgende er der i forbindelse med budgetforliget for 2019 afsat en anlægsbevilling på i alt 22 mio. kr. til varmetue og 10,07 mio. kr. til skæve boliger samt udarbejdet ny lokalplan for matriklerne. Lokalplanen blev vedtaget den 18. december 2018.

Med henblik på at kunne udarbejde et byggeprogram som grundlag for et efterfølgende rådgiverudbud, er der behov for af præcisere indholdet af projektet. I den forbindelse skal der tages stilling til, hvorvidt der skal indtænkes faciliteter i projektet, der kan rumme de aktiviteter, der i dag foregår i den såkaldte Våde Høne.

### Den Våde Høne

Den Våde Høne er ikke en del af den nuværende varmetue, men placeret bag Blå Kors Varmetue. Blå Kors Varmetue har ikke etableret den Våde Høne, men har tilladt, at den eksisterer på matriklen. Adgang til hønen sker uden om Blå Kors ' varmetue ad særskilt sti. Fysisk er der tale om et overdækket skur. Brugere anvender skuret som rygeskur, ligesom der indtages alkohol og stoffer i skuret. Endvidere er det tidligere konstateret at der handles hælervarer og stoffer. Der er ikke adgang til toiletfaciliteter fra Den Våde Høne, hvorfor brugerne urinerer, hvor det er muligt. Blå Kors fører kun et indirekte tilsyn med aktiviteterne i Den Våde Høne.

Med Herning Kommunes køb af matriklerne Bethaniagade 26 - 30 ligger Den Våde Høne således nu på Herning Kommunes ejendom.

Over tid og i forbindelse med udarbejdelsen af ny lokalplan har naboerne til matriklen påpeget at de oplever, at Den Våde Høne er omdrejningspunkt for slagsmål, uriner og opkastning på de omkringliggende ejendomme, salg og indtagelse af stoffer og alkohol, salg af våben, højlydte skændier, trusler mod forbipasserende, at der kastes flasker over murene til naboer og at der begås indbrud hos naboer.

Hertil skal lægges, at brugerne af varmetuen – som ikke kommer i Den Våde Høne - giver udtryk for, at de er utrygge ved Den Våde Høne. Blå Kors har i forlængelse heraf tilkendegivet, at de ikke ønsker Den Våde Høne integreret i et nybyggeri, da dette ikke vil understøtte arbejdet med at sikre en positiv udvikling for varmetuens brugere.

Sammenhæng med den øvrige indsats på området.

Herning Kommunes sociale indsats har den overordnede målsætning, at socialt udsatte får et værdigt liv; et liv som de magter, hvor den enkelte borger er selvhjulpne og uafhængig af offentlig hjælp. Med det formål at indfri den overordnede målsætning er der opstillet følgende mål:

- Antallet af hjemløse skal reduceres

Med udgangspunkt i den nationale hjemløsestrategi, der tager afsæt i "Housing First"-tilgangen, ses sikring af en fast bopæl som den første forudsætning for at finde en vej ud af social udsathed. Det betyder, at borgeren gennem en individuel forebyggende indsats og en boligsocial indsats skal fastholdes i egen bolig eller sikres en fast bopæl, herunder at ingen borger i aldersgruppen 18 – 25 år skal opholde sig på forsorgshjem.

Et centralt element i indsatsen er derfor, at der er et tilstrækkeligt antal betalelige boliger til rådighed og at disse blandt andet skal tilvejebringes gennem en koordineret kommunal indsats og i samarbejde med boligforeningerne og Blå Kors, herunder at der tages stilling til etablering af såkaldte "skæve boliger".

- Sundhedstilstanden hos de udsatte skal forbedres

Forbedringen af sundhedstilstanden skal nås gennem behandling af sygdomme, en stabil ernæringstilstand og god personlig hygiejne. Dette skal nås gennem et aktivt tilbud om forebyggende og sundhedsfremmende ydelser til misbrugere og tilgængelighed til nødvendig læge- og tandbehandling.

- Misbrug af stoffer og alkohol skal reduceres

Gennem en målrettet forebyggende indsats skal der gives et aktivt tilbud om misbrugsbehandling, hvor målet er stoffrihed og ædruelighed. Misbrugsindsatsen skal være opsøgende og tilgængelig

- Beskæftigelse er slutmålet

Gennem en målrettet motiverende indsats skal det sikres, at der er sammenhæng mellem indsatserne på udsatteområdet og beskæftigelsesområdet med henblik på at støtte udsatte borgere til at kunne indgå i en beskæftigelsesrettet indsats.

Det er i 2014 besluttet at der i forbindelse med etablering af ny varmestue i Bethaniagade, skal indtænkes miljøer, der understøtter Herning Kommunes socialfaglige tilgang samt at der gennem arkitektur skal skabes fysiske rammer, hvor socialt udsatte kan komme sig og ikke mindst bevæge sig i retning af ansvar for eget liv.

I det endnu ikke politisk behandlede udkast til idéoplæg for Bethaniagade-projektet er visionen, at den nuværende varmestue og herberget erstattes af et nyt tidssvarende byggeri, der rummer aktivitets- og botilbud samt skæve boliger, herunder at de nye fysiske rammer bidrager til, at de mest udsatte borgere integreres i bymiljøet, understøtter en positiv udvikling hos brugerne og bidrager til en byfornyelse og –forskønnelse i Bethaniagade. Det er således en antagelse, at de fysiske rammer vil kunne understøtte til den professionelle socialfaglige indsats, hvis overordnede formål det er at forbedre livskvaliteten for de mest udsatte borgere i Herning Kommune.

Etableringen af varmestue og herberg er således et element i realiseringen af Herning Kommunes indsats for udsatte og i den forbindelse er det vurderingen, at det vil være uhensigtsmæssigt at genetablere faciliteter, der kan danne ramme om de aktiviteter, der i dag foregår i Den Våde Høne, da disse ikke understøtter målsætningerne om en mere aktiv socialfaglig indsats i forhold til målgruppen, herunder reduktion af stof- og alkoholmisbrug og forbedring af sundhedstilstanden. Vurderingen underbygges af tidligere gennemførte interviews med brugere af varmestuen.

På det grundlag indstilles det, at der ikke indtænkes faciliteter til en genetablering af den såkaldte Våde Høne i Bethaniagade-projektet.

Genetableres Den Våde Høne ikke, er det formodningen, at Den Våde Hønes brugere selv vil vælge et nyt sted at mødes og reetablere tidligere uhensigtsmæssig adfærd. Det foreslås derfor, at forvaltningen følger, hvorledes Den Våde hønes brugere håndterer nedlæggelsen og eventuelle konsekvenser heraf.

Det foreslås endvidere, at der gennemføres en analyse af behovet for et sundhedsrum for stofmisbrugere, herunder om etablering af et sundhedsrum vil kunne afhjælpe en delmængde af problemstillingerne for Den Våde Hønes brugere. Sundhedsrum har til formål at tage hånd om de sundhedsfaglige behov, der er forbundet med at være stofmisbruger, idet

stofmisbrugere generelt set har dårlig kontakt med det almindelige sundhedssystem. Analysen fremlægges i en efterfølgende sagsfremstilling til drøftelse og beslutning.

Den videre proces

Der fremlægges i september 2019 en projektbeskrivelse af Bethaniagade-projektet, der samler de forudgående beslutninger og præciserer projektets indhold og formål med det sigte, at tilvejebringe et entydigt projektindhold- og grundlag.

Carsten Lagoni deltager i sagens behandling.

### **Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,**

- at det besluttes, at den såkaldte Våde Høne ikke indarbejdes i byggeriet af varmestue og herberg i Bethaniagade, Herning By.
- at det godkendes, at forvaltningen arbejder videre med spørgsmålet om genplacering af Den Våde Høne og i den forbindelse overvejer om en del af problemstillingen vil kunne afhjælpes ved at etablere et såkaldt sundhedsrum.

### **Beslutning**

Social- og Sundhedsudvalget godkender, at ”Den Våde Høne” ikke indarbejdes i det kommende byggeri.

Beslutning om evt. udarbejdelse af koncept for sundhedsrum/-tilbud udsættes til næste møde.

Beslutning om tidspunktet for lukning af ”Den Våde Høne” udskydes til det kommende møde, hvor forvaltningen anmodes om en redegørelse for eksisterende tilbud samt evt. nye mulige tilbud til brugergruppen.

# Punkt 67: Ansøgning om tilsagn til etablering af bolig- og servicearealer på tilbuddet Nyboder, Kibæk.

82.06.01-G01-2-18

## Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: Anna K. Stokholm, Peter Vallentin, Jan Märcher

## Resume

Nyboder er en selvejende institution under Danske Diakonhjem og er placeret under samme tag som plejecenteret Sandfeldtgården i Kibæk.

Nyboder danner ramme om et social psykiatrisk bosted for voksen sindslidende i alderen 35-70 år. Bostedet rummer i dag 11 boliger og derudover ydes der bostøtte til 2 udeboende beboere.

I forbindelse med ønsket om udvidelse af Nyboder, søger Danske Diakonhjem om tilsagn til økonomisk støtte til etablering af 4 nye boliger og ombygning af eksisterende rammer. I alt nybyggeri af 282 m<sup>3</sup>.

Boligerne ønskes opført efter almen boligloven. LBK nr. 1023 af 12. august 2013.

Baggrunden for ansøgningen er et ønske om, at udvide så afdelingens driftsøkonomi forbedres.

Danske Diakonhjem søgte tidligere i år om tilsagn til et lignende byggeri på i alt 324 m<sup>2</sup>.

## Sagsfremstilling

Danske Diakonhjem ønsker at etablere 4 nye boliger inkl. fællesarealer.

Byggeriet omfatter følgende:

Tilbygningen rummer 4 boliger med fælles ophold og adgangsareal knyttet til de 4 boliger. Der tilhører TV-stue i forbindelse med eksisterende opholdsstue. Yderligere ønskes der renoveret eksisterende kontorer.

Ombygning af eksisterende arealer omfatter udvidelse af køkkenfaciliteter og renovering af eksisterende mødefaciliteter.

Udvendigt ønskes der etableret terrasser ved boligerne. m.m.

Den samlede tilbygning er i alt på 282 m<sup>2</sup> og vedr. kun boligdelen.

Byggeriet af de 4 boliger er anslået til et rammebeløb på 6.724.289 kr. inkl. moms. Ombygning af servicearealer er anslået til 190.493 kr. inkl. moms – I alt 6.914.783 kr. incl. moms.

Statens maksimumsbeløb for 2019 incl. energitillæg for lavt byggeri udgør 23.970 kr. pr. m<sup>2</sup>.

Servicearealtilskuddet pr. bolig er 22.859 kr.

Den samlede anskaffelsesudgift holder sig inden for statens maksimumsbeløb.

Danske Diakonhjem foreslå finansieringen af byggeri således:

| Finansiering                | Boligdel  | Service-del | Total     |
|-----------------------------|-----------|-------------|-----------|
| Realkreditbelåning - 88%*   | 5.917.374 | 0           | 5.917.374 |
| Grundkapital - 10%**        | 672.429   | 0           | 672.429   |
| Beboerindskud - 2%          | 134.486   | 0           | 134.486   |
| Servicearealtilskud         | 0         | 91.437      | 91.437    |
| Tilskud, Danske Diakonhjem  | 0         | 60.958      | 60.958    |
| Tilskud, Herning Kommune*** | 0         | 38.099      | 38.099    |

6.724.289      190.494      6.914.783

Samlet anmoder Danske Diakonhjem om tilskud fra Herning Kommune på:

|                                   |         |     |
|-----------------------------------|---------|-----|
| Grundkapital - 10%                | 672.429 | kr. |
| Tilskud fra Herning Kommune       | 38.099  | kr. |
| I alt tilskud fra Herning Kommune | 710.528 | kr. |

Derudover anmoder Danske Diakonhjem om kommunalgaranti for realkreditbelåning på 5.917.374 kr.

Det er tidligere oplyst fra Danske Diakonhjem, at huslejen vil ligge på samme niveau med de øvrige boliger på Sandfeldgården, som i 2019 er på 7.050 kr. pr. måned.

Byggeriet ønskes igangsat snarest. Nyboder har overfor Herning kommune oplyst, at ved en udvidelse kan alle pladser beboes af borgere fra andre kommuner end Herning Kommune.

Administrationen har vurderet ansøgningen fra Danske Diakonhjem og har følgende bemærkninger til ansøgningen:

- Afdelingen Handicap og Psykiatri har ikke et behov for at Nyboder udvider og p.t har afdelingen ingen venteliste til Nyboder.
- Huslejen er høj. Til sammenligning er en husleje pr. m<sup>2</sup> på Skovlyset 6.220 kr. pr. md. i 2019.
- En udvidelse af pladsantallet vil forbedre den driftsøkonomiske situation på Nyboder.
- Det er ikke muligt i Social, Sundhed og Beskæftigelse at finde økonomi til finansiering af det ønskede byggeri.

Økonomi- og Erhvervsudvalget har kompetencen til at tage beslutning om eventuel grundkapitalindskud. Stillingtagen til denne del af ansøgningen sker i forbindelse med, at Danske Diakonhjem indsender skema A til godkendelse.

### **Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,**

at der ikke gives kommunegaranti på realkreditlånet eller ydes tilskud på 38.099 kr.  
Økonomi- og Erhvervsudvalget skal tage stilling til et eventuelt grundkapitalindskud  
i forbindelse med godkendelse af skema A.

### **Beslutning**

Godkendt som indstillet.

# Punkt 68: Frigivelse af anlægsbevilling til etablering af cafefunktion til Bo- og Støttecenter Herning

00.32.04-S55-1-18

## Kommunikation

|     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
| DIR | FOU | BFU | SOS | BSK | KFU | BYP | TMU | ØKE | BYR |
|     |     |     | x   |     |     |     |     | x   | x   |

Øvrige sagsbehandlere: - Kirsten Bundgaard, Pia Colstrup og Karin Locander

## Resume

I forbindelse med Herning Kommunes budgetforlig 2019 besluttede Byrådet at gennemføre en større lokalerokade på Børn- og Ungeområdet. Rokaden omfattede blandt andet flytning af Ungdomscenter Knudmosen til et samlet tilbud på matrikel Lindegårdsvej og Herluf Trollesvej.

Bo- og Støttecenter Herning under Handicap og Psykiatri er beliggende på Herluf Trollesvej.

Rokaden i Børn og Unge betyder således, at de lokaler, som vedrører tilbuddet Bo- og Støttecenter Herning skal fraflyttes. Det eksisterende tilbud til Bo- og Støttecenter Herning omfatter administrationslokaler, mødelokaler og caféfunktion med produktionskøkken m.m.

Social- og Sundhedsudvalget blev orienteret om flytningen på udvalgmøderne 23. oktober 2018, punkt 104, 11. december 2018, punkt 118. og 29. maj 2019 punkt 56.

Administrationen har arbejdet med en løsning, hvor caféen mv. etableres på Dueoddevej i Tre Birkes lokaler.

Anlægsbevillingen på 1,2 mio. kr. for projektet ønskes frigivet.

## Sagsfremstilling

Administrationen for Centret samt bostøtten er primo januar 2019 fraflyttet Herluf Trollesvej til ejendommen Lykkesvej 18 i Herning, som ejes af Herning Kommune.

Ejendommen er ikke sat i stand i forbindelse med indflytningen.

Administrationen på Rådhuset har undersøgt flere muligheder for ny placering af Bo- og Støttecenter Herning. Der har i den forbindelse været arbejdet med indretning af café samt lokaler til bostøtteopgaven i den gamle gæstedagpleje på Enghavevej, som ligger i umiddelbar nærhed af de nye administrationslokaler på Lykkesvej. En påkrævet ombygning af lokalerne på Enghavevej er dog vurderet til værende for dyr en løsning.

På Social- og Sundhedsudvalgets møde den 29. maj 2019 blev Administrationen anmodet om en nærmere undersøgelse af etablering af caféfunktionen på Tre Birke på Dueoddevej, Herning, hvor der allerede findes produktionskøkken.

Tre Birke er et beskæftigelsestilbud under Handicap og Psykiatri.

Caféen for Bo- og Støttecenter Herning skal kunne rumme og servicere ca. 40 borgere flere gange om ugen, herunder muligheden for aftensmad til brugergruppen. Tilbuddet ønskes indrettet, så det giver mulighed for at drive tilbuddet som tiltænkt, hvor der gives mulighed for at understøtter selvstændigt boende borgere, som har et behov for socialpædagogisk bistand i forskellig udstrækning. Ligeledes skal der kunne leveres gruppevejledning, individuelle samtaler og andre understøttende aktiviteter.

En ombygningen af Tre Birke, så den endvidere kan rumme Bo- og Støttecenter Hernings ydelser omfatter følgende tilpasninger:

- Køkken
- Anskaffelse af nyt inventar.
- Forbedring og modernisering af adgangsforhold.



- Tilretning og klargøring af grupperum
- Udvidelse af eksisterende p-forhold og etablering af udearealer og cykelskur.
- Maling af lokaler og nye gulve
- Etablering af nye døre og tilretning af eksisterende døre, branddøre, brand-meldere m.m. (bygningen får en ny anvendelse)
- Tilretning af belysning
- Omkostninger til byggesagsbehandling.

Projektet forventes at kunne sætte i gang hurtigst muligt, når der foreligger en anlægsbevilling.

## **Økonomi**

Administrationen har vurderet udgifterne til ombygning i eksisterende rammer på Tre Birke til 1,2 mio. kr.

Der er ikke afsat midler i budgetforliget til finansiering af den påkrævede flytning af Bo- og Støttecenter Herning fra Herluf Trollesvej, hvorfor der anmodes om en anlægsbevilling finansieret af de likvide midler.

Med ovenstående løsning frigives den gamle gæstedagpleje på Enghavevej til anden anvendelse/salg.

## **Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,**

- at den anbefalede ombygning af Tre Birke med henblik på at etablere en cafefunktion for Bo- og Støttecenter Herning iværksættes hurtigst muligt
- at der meddeles anlægsudgiftsbevilling og tilhørende rådighedsbeløb på 1,2 mio. kr. i 2019 på Serviceområde 13, Handicap og Psykiatri, nyt stednr. til ombygningsudgifter
- at anlægsudgiften på 1,2 mio. kr. finansieres af de likvide aktiver.

## **Beslutning**

Anbefales godkendt som indstillet.

# Punkt 69: Forebyggende hjemmebesøg - ny lovgivning

27.00.00-P19-2-09

## Kommunikation

DIR    FOU    BFU    SOS    BSK    KFU    BYP    TMU    ØKE    BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

## Resume

Folketinget har vedtaget en ændring af Servicelovens § 79a om forebyggende hjemmebesøg med virkning fra 1. juli 2019.

Lovændringen indebærer en målretning af de forebyggende hjemmebesøg, hvor kommunerne forpligtes til at tilbyde forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som bor alene, i deres fyldte 70. år. Lovændringen skal bidrage til at styrke kommunernes forebyggende indsats.

## Sagsfremstilling

Forebyggende hjemmebesøg har til formål at opspore aldersbetingede forandringer med betydning for borgerens sociale, psykiske og fysiske funktionsevne og livskvalitet.

Lovændringen pr. 1. juli 2019 indebærer en målretning af de forebyggende hjemmebesøg, så der tilbydes forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som bor alene, i deres fyldte 70. år. Formålet er at opspore og forebygge ensomhed i de år, hvor mange er i risiko for at opleve ensomhed eksempelvis ved overgangen fra arbejdsliv til pension.

Med lovændringen skal der fremadrettet tilbydes:

- Mindst et årligt forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, der er fyldt 82 år. Aldersgrænsen for de tilbagevendende årlige tilbud om forebyggende hjemmebesøg rykkes derved fra 80 år til 82 år. Det betyder, at 81-årige som udgangspunkt ikke længere automatisk skal tilbydes forebyggende hjemmebesøg.
- Et forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, i deres fyldte 75. og 80. år.
- Et forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, som bor alene, i deres fyldte 70. år.
- Forebyggende hjemmebesøg efter behov til borgere i alderen 65 år til 81 år, som er i særlig risiko for at nedsat social, psykisk eller fysisk funktionsevne. Aldersgrænsen rykkes derved fra 65-79 år til 65-81 år.

Som led i de forebyggende hjemmebesøg til borgere i alderen 65 år til 81 år tilbyder Herning Kommune blandt andet forebyggende hjemmebesøg til borgere, som har mistet en ægtefælle (enkebesøg) og til borgere, hvis ægtefælle er flyttet i plejebolig (pårørendebesøg).

Borgere, som pr. 1. juli 2019 har opnået ret til tilbud om et forebyggende hjemmebesøg efter reglerne fra før 1. juli 2019, men som endnu ikke er tilbudt et sådant, skal fortsat efter 1. juli 2019 tilbydes et forebyggende hjemmebesøg.

## Økonomi

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det vurderes samlet set ikke at medføre merudgifter for kommunerne. Ved en eventuel regulering af det kommunale bloktilskud, vil kommunerne blive orienteret herom i forbindelse med DUT-reguleringen i sommeren 2019.

## Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

## Beslutning

Til efterretning.

## Punkt 70: Ny dimensioneringsaftale for SOSU-området

81.00.00-A00-1-19

### Kommunikation

DIR    FOU    BFU    SOS    BSK    KFU    BYP    TMU    ØKE    BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: -

### Resume

Den tidligere regering, KL, Danske Regioner og FOA har tidligere på året indgået en ny dimensioneringsaftale for 2020 og 2021 på SOSU-uddannelsesområdet. Aftalen betyder, at der for at imødegå arbejdskraftmanglen nu og fremover skal ansættes 30% flere SOSU-elever i 2020 og 2021. Herudover overtager kommunerne uddannelsesansvaret for de SOSU-assistentelever, som regionerne i dag ansætter, således at alle SOSU-elever fra 2020 ansættes i kommunerne.

Kommunerne tildeles midler via finansloven for 2019 til at understøtte implementeringen af aftalen, ligesom der sker en udgiftsneutral justering af bloktilskuddet i forbindelse med overtagelsen af arbejdsgiveransvaret fra regioner til kommuner. Kommunerne kompenseres ikke økonomisk for de ekstra lønudgifter, aftalen indebærer.

### Sagsfremstilling

For at imødegå arbejdskraftmangel på social- og sundhedsområdet er der indgået en dimensioneringsaftale for 2020 og 2021, der indebærer ansættelsen af ca. 30% flere SOSU-elever. I samme forbindelse overgår det fulde arbejdsgiveransvar til kommunerne; også for de SOSU-assistentelever, der p.t. ansættes af regionen. Regionen skal fortsat stille praktikpladser til rådighed for assistenteleverne. I Herning Kommune svarer det til et øget optag af SOSU-hjælperelever fra 34 til 46 pr. år og af SOSU-assistentelever fra 50 til 90 pr. år.

### Økonomi

Med finansloven for 2019 blev der afsat 30 mio. kr. i hhv. 2020 og 2021 til at understøtte kommunernes implementering af aftalen, herunder styrket praktikvejledning og fokus på frafald. Det svarer til ca. 450.000 kr. i Herning Kommune i hhv. 2020 og 2021.

Herudover vil der ske en udgiftsneutral justering af statens bloktilskud mellem regioner og kommuner i forbindelse med, at kommunerne fra 2020 overtager arbejdsgiveransvaret for alle assistentelever; hvor regionen i dag ansætter en andel. Justeringen sker angiveligt i forbindelse med økonomiaftalen for 2020. Justeringen af bloktilskuddet vedrører alene udgifter til administration og lignende; ikke til øgede lønudgifter.

Der er ikke i forbindelse med aftalen lagt op til, at kommunerne skal kompenseres for øgede lønudgifter. KL anfører, at staten har det princip, at der ikke er tradition for en direkte finansiering af øget dimensionering. Det skyldes, at der på det danske arbejdsmarked i forhold til erhvervsuddannelserne traditionelt er et arbejdsgiveransvar for oplæring af det nødvendige antal elever, og at udgiftsforøgelsen modsvarer arbejdskraftværdien. Erfaringerne i Herning Kommune i forhold til arbejdskraftværdi af SOSU-eleverne er, at arbejdskraftværdien af eleverne ganske vist er stigende i løbet af uddannelsen, men også at det kan være vigtigt for fastholdelse i uddannelsen, at arbejdskraftværdien ikke overvurderes.

Ansættelsen af et 30% større antal SOSU-elever samt overtagelse af arbejdsgiverforpligtelsen for regionens SOSU-assistentelever vil medføre øgede lønudgifter. I 2020 forventes de øgede lønudgifter at kunne rummes på elevkontoen. I 2021 forventes de øgede lønudgifter at give en økonomisk udfordring svarende til ca. 2 mio. kr., hvilket modsvarer af en øget arbejdskraftværdi på ca. det halve.

Det bemærkes, at der kan være usikkerhed om, hvorvidt det er muligt at rekruttere 30% flere SOSU-elever.

### Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

### Beslutning

Til efterretning.

# Punkt 71: Projekt Fremskudt Sundhedsindsats

27.00.00-G01-45-17

## Kommunikation

|     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
| DIR | FOU | BFU | SOS | BSK | KFU | BYP | TMU | ØKE | BYR |
|     | x   |     | x   |     |     |     |     |     |     |

Øvrige sagsbehandlere: -

## Resume

På møde den 17. august 2015 vedtog Forebyggelseudvalget en ny forebyggelseshandleplan, version 2.0. Forebyggelseshandleplanen indeholder otte tværgående projekter, som er udvalgt på baggrund af dialogmøder og drøftelser med de øvrige fagudvalg. Projekt: Fremskudt Sundhedsindsats var et af de i alt otte projekter, som indgik i forebyggelseshandleplanen.

Projektet er gennemført i samarbejde med Social- og Sundhedsudvalget i perioden 1. september 2015 til den 31. december 2018.

I april 2019 er der udarbejdet en evaluering af projektet, som blev forelagt Forebyggelseudvalget til orientering den 27. maj 2019. Rapporten videresendes hermed til Social- og Sundhedsudvalget til orientering.

## Sagsfremstilling

I det følgende gives et resumé af evalueringen i forhold til de opstillede mål og delmål for projektet.

Målet var, via en fremskudt og opsøgende indsats at forebygge udviklingen af somatiske sygdomme og fremme sundhed og trivsel for mennesker, som er psykisk sårbare og/eller socialt udsatte.

Projektets delmål:

- At sikre mennesker, som er psykisk sårbare og/eller socialt udsatte, en tidlig opsporing af sygdomme og en hurtig adgang til det etablerede sundhedssystem (undersøgelse, behandling og forebyggelse).
- At sikre mennesker, som er psykisk sårbare og/eller udsatte, det samme udbytte af ydelserne, som den øvrige del af befolkningen.
- At fremme tilgængelighed og adgang til det etablerede sundhedssystem i forhold til målgruppen.

## Baggrund

Mennesker med psykisk sygdom lever i gennemsnit 15-20 år kortere end gennemsnitsbefolkningen. I litteraturen angives forskellige årsager. For det første at mennesker med psykiske sygdomme ofte har en mere usund livsstil samtidig med, at visse psykofarmaka er forbundet med øget risiko for hjertesygdomme og diabetes. For det andet at somatiske sygdomme ofte underdiagnosticeres og underbehandles hos mennesker med psykiske sygdomme. For det tredje at der er en fælles genetisk disposition til visse psykiske og somatiske sygdomme.

## Aktiviteter og indsatser i projektet

Projektets mål er søgt indfriet gennem etablering af et fremskudt sundhedsteam bestående af en sundhedsfaglig og en socialfaglig medarbejder, begge med erfaring og speciale i psykiatri. Det fremskudte sundhedsteam har gennem hele forløbet haft en opsøgende funktion som følge af henvendelser fra såvel eksterne samarbejdspartnere som medarbejdere i Social, Sundhed og Beskæftigelse. Henvendelser som dels var begrundet med en bekymring for borgeren, og at borgeren har brug for en indsats, som ligger ud over det den indsats, der umiddelbart er tilgængelig i det etablerede system og dels begrundes med, at samarbejdet med borgeren er udfordret på grund af borgerens psykiske sygdom og eventuelle misbrug.

Derudover er der i projektet gennemført fire delprojekter med hvert sit fokus:

Delprojekt 1: En opsøgende kontakt til brugerne på tre væresteder i Herning Kommune.

Delprojekt 2: Opsøgende gadeplansarbejde i belastede boligområder.

Delprojekt 3: De organisatoriske rammebetingelsers rolle og betydning for indsatser målrettet mennesker, som er psykisk sårbare/socialt udsatte.

Delprojekt 4: Rekruttering og uddannelse af frivillige sundhedsambassadører til det socialpsykiatriske område. Denne del er gennemført i samarbejde med en arbejdsgruppe nedsat omkring "Sundhedshus i Sdr. Felding".

Opsamling og evaluering af indsatsen

Beskrivelse af deltagerne i projektet i forhold til køn, alder og sociale forhold

I projektperioden har 142 borgere været i kontakt med det fremskudte sundhedsteam. Heraf var 59 % mænd og 41 % var kvinder. Aldersspredningen var fra 18 år og opefter med en overvægt i aldersgruppen 46-55 år, som udgør 20 %. For langt de fleste gælder, at de modtager overførselsindkomst i form af førtidspension, kontanthjælp, folkepension m.m. 77 % af deltagerne bor i lejebolig og 9 % var hjemløse. For de resterende borgere gælder, at boform enten er ukendt eller at borgeren bor i ejerbolig, på herberg eller på et kommunalt bosted.

Beskrivelse af deltagernes helbred, sundhedsvaner og livsstil - registeret på henvisningstidspunktet

Af de 142 borgere har 73 % en psykisk sygdom/er psykisk sårbare. For de resterende 27 % gælder, at de har et misbrug, er i risiko for udsættelse af bolig eller andet med betydning for, at de skønnes at være socialt udsatte. I de 27 % indgår også borgere, hvor kontakten var så kortvarig, at det psykiske helbred ikke er vurderet.

Andelen blandt deltagerne, som har diabetes, udgør 11 %, lungesygdom 16 % og hjertesygdom 18%.

Andelen, som har flere af de ovennævnte kroniske sygdomme, udgør 25,4 %. I den opfølgende kontakt med borgerne er det blevet tydeligt, at flere også har forskellige infektionssygdomme, mave- og tarmlidelser og bevægeapparatsproblemer med mere. Andelen med kroniske og andre somatiske sygdomme, blandt deltagerne i projektet, vurderes derfor at være højt sammenholdt med tal for den generelle befolkning i Herning Kommune, jævnfør tal fra Hvordan har du det? 2017, sundhedsprofil for region og kommuner.

Opsamling, konklusion og anbefalinger i forhold til mål og delmål for projektet

Et af projektets mål var at sikre mennesker, som er psykisk sårbare og/eller socialt udsatte, en tidlig opsporing af sygdomme og en hurtig adgang til det etablerede sundhedssystem (undersøgelse, behandling og forebyggelse) og det samme udbytte af ydelserne, som den øvrige del af befolkningen.

Via en opsøgende, brobyggende og håndholdt indsats har det fremskudte sundhedsteam dels opsporet og dels støttet borgere med kroniske sygdomme og misbrugsproblematikker i kontakten med det etablerede behandlingssystem fx den praktiserende læge, sygehus, Misbrugscenter Herning eller hjemmesygeplejen. Ofte har der været tale om at få genetableret kontakten til det etablerede behandlingssystem, idet borgerne var afsluttet på grund af et ustabil eller manglende fremmøde. Hvilket langt overvejende var på grund af borgerens psykiske helbred fx angstproblematikker, misbrug eller udfordringer i forhold til transportafstande.

Erfaringerne har vist, at mennesker, som er psykisk sårbare og/eller socialt udsatte, sjældent selv opsøger hjælp og støtte. Mange mangler viden og kompetencer, hvilket gør det svært at navigere i det etablerede system. Samtidig er der konstateret et behov for en håndholdt indsats i forhold til at fastholde mennesker, som er psykisk sårbare og/eller socialt udsatte, i et behandlingsforløb, som fx omfatter kontrolbesøg, genoptræning, livsstilsændringer, indtag af medicin med mere.

På baggrund af erfaringerne fra projektet og ud fra et socialt- og sundhedsfagligt perspektiv vurderes det, at projektet Fremskudt Sundhedsindsats ikke skal sættes i drift i sin nuværende form. I stedet anbefales det, at der i de forskellige områder i Social, Sundhed og B beskæftigelse etableres muligheder for en håndholdt og brobyggende indsats, der er fleksibel i tid og i forhold til borgerens behov. Et tilbud, som kan startes op fra dag til dag, og som ikke kræver en forudgående visitation.

Der arbejdes allerede med dette i projektet Kommunal Akutfunktion til personer med fysiske og psykiske lidelser, som er et projekt i samarbejde mellem Akutteamet i Sundhed og Ældre og Socialpsykiatrien i Handicap og Psykiatri. Her afprøves forskellige samarbejdsstrukturer og indsatser til mennesker med psykisk sygdom, som er i risiko for eller har brug for hjælp her og nu på grund af fx selvmordstanker, misbrugsproblematikker, udadreagerende adfærd m.m. og muligheder for et "næstedags tilbud" til de, der har brug for støtte efterfølgende.

Ligeledes i den social- og sundhedsfremmende indsats ved det social psykiatriske bosted, Skovlyset, som har tilbud, der kan iværksættes uden visitation. Formålet med indsatsen er at afklare borgerens ressourcer og støttebehov samt via en tidlig indsats at forebygge en forværring af funktionsnedsættelser og/eller sociale problemer. Indsatsen bygger på erfaringerne fra projektet Fremskudt Sundhedsindsats.

Erfaringerne fra projektet har vist, at der mangler viden og indsigt om tilbud, såvel internt i organisationen som i forhold til eksterne samarbejdspartnere fx de praktiserende læger, regionspsykiatrien m.m. Med det formål at få øget viden og indsigt i de øvrige afdelinger og tilbud samt at opbygge en relationel kontakt, er der forslag om, at der afholdes "fælles faglige dage" med deltagelse af de relevante aktører med kontakt til mennesker, som er psykisk sårbare og/eller socialt udsatte. Deltagelse af de praktiserende læger kan være med honorar, således at deres medvirken sikres.

## **Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,**

at den forelagte evaluering af projekt Fremskudt Sundhedsindsatser tages til efterretning.

## **Beslutning**

Til efterretning.

## **Bilag**

Evaluering projekt Fremskudt Sundhedsindsats

## Punkt 72: Status Fælles Akutfunktion

29.18.00-P00-1-13

### Kommunikation

DIR    FOU    BFU    SOS    BSK    KFU    BYP    TMU    ØKE    BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: -

### Resume

Sundhedsstyrelsen har bevilget i alt 4.033.000 kr. til projektet ”Kommunal akut funktion til personer med fysiske og psykiske lidelser”. Projektet er et samarbejde mellem Sundhed og Ældre og Handicap og Psykiatri, og borgerne har modtaget tilbud siden januar 2019.

### Sagsfremstilling

En del borgere med samtidig psykisk og somatisk sygdom, er ikke i kontakt med behandlingspsykiatrien, kommunens socialpsykiatri eller andre kommunale tilbud, og mange har svært ved at benytte de etablerede behandlingstilbud i kommunen.

Puljemidlerne bruges til at knytte Sundhed og Ældres Akutteam og Handicap og Psykiatri's socialpsykiatriske tilbud tæt sammen, så der opnås en mere helhedsorienteret indsats i den enkelte borgers situation. Herning Kommunes socialpsykiatriske vagttelefon (betjenes af Skovlyset) har udvidet åbningstiden, så Akuttelefonen er åben hele døgnet året rundt, og den kan benyttes af borgere, uanset om de er visiteret til en socialpsykiatrisk ydelse i kommunen eller ej. Herning Kommunes somatiske Akutteam er udvidet med 4 sygeplejersker med særlige psykiatrifaglige kompetencer. De indgår på lige fod med det øvrige Akutteam, men behandler primært de borgere, som har samtidig psykisk og somatisk sygdom. Akutteamet er som vanligt til rådighed hele døgnet året rundt.

Voksne borgere kan ringe til Socialpsykiatriens Akuttelefon når de har brug for en professionel at tale med pga. psykisk sårbarhed og akut psykisk krise. Borgerne afhjælpes enten via en støttende samtale, henvises til sociale- og sundhedsfremmende indsatser eller henvises videre til det psykiatriske Akutteam eller egen læge.

Akutteamet besøger borgeren i hjemmet, og tilbyder sygeplejefaglig udredning, indsats og behandling samt henvisning til fremadrettede tilbud. Akutteamet yder dertil faglig sparring til interne samarbejdspartnere, fagpersoner i region samt almen praksis, som også kan efterspørge ydelser fra Akutteamet.

Tilbuddet er blevet taget godt imod af borgerne, som ret hurtigt benyttede sig af Akuttelefonen. Både borgere som er kendte i kommunes tilbud, og nogle borgere der ikke tidligere har benyttet kommunale tilbud ringer nu til Akuttelefonen.

Samarbejdspartnere var også forholdsvis hurtige til at benytte sig af Akutteamet, hvor især Sundhed og Ældres interne samarbejdspartnere og praksislæger ofte efterspørger udredninger og sparring fra Akutteamet. Tilsvarende oplever Akutteamet øget efterspørgsel og samarbejde med modtagende og udskrivende psykiatriske afdelinger samt politiet.

Nogle borgere som har ringet til Akuttelefonen, modtager efterfølgende besøg af Akutteamet, og der samarbejdes mellem Socialpsykiatrien og Akutteamet.

Projektet arbejder for nuværende især med at udvikle samarbejdet på tværs af Sundhed og Ældre og Handicap og Psykiatri. Der er behov for vedholdende fokus og deling af perspektiver, så faglige tilgange, arbejdsprocesser og forskellige rammer kan mødes i nye fælles ståsteder.

Der er planlagt udviklingsprocesser med fokus på overgange, kommunikation og dokumentation mellem hospital, kommune og praksislæger samt kompetenceløft internt i kommunen.

Projektet løber fra oktober 2018 til udgangen af december 2020

### Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Social - og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning.

**Beslutning**

Til efterretning.



## Punkt 73: IT-systemer udfordrer den daglige drift i Sundhed og Ældre

85.11.04-A00-3-16

### Kommunikation

DIR    FOU    BFU    SOS    BSK    KFU    BYP    TMU    ØKE    BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

### Resume

Den daglige pleje og omsorg til ældre understøttes i stadigt højere grad af IT-systemer, som kører på de samme mobile enheder som tablets og smartphones. Alle systemerne er afhængige af mobilt netværk. IT-systemerne har til hensigt at styrke den borgeroplevede kvalitet, men når netdækningen eller systemerne er nede, har det en stor indvirkning på den daglige drift og dermed også for leveringen af indsatserne til borgerne.

### Sagsfremstilling

I september 2018 tog Sundhed og Ældre et nyt omsorgssystem i brug kaldet Cura. Cura er udviklet med afsæt i, at dokumentationen skal kunne ske på mobile enheder såsom smartphones og tablets og dermed understøtte de medarbejdere, som har deres daglige gang ude hos borgerne. Ud over oplysninger om borgerne indeholder Cura også medicinoversigter og kørelister, der hjælper medarbejderne med at planlægge deres arbejde.

Cura er ikke det eneste IT-system i Sundhed og Ældre, som er af afgørende betydning for hverdagen for borgere og medarbejdere i Herning Kommune. Et særligt nødkaldssystem sikrer, at særligt sårbare borgere, som ikke kan anvende almindelig telefoner/mobiltelefoner, kan komme i direkte kontakt med hjemmesygeplejen og hjemmeplejen. Et særligt låsesystem "Phoniro" skal skabe tryghed for borgere i forhold til medarbejdernes adgang til borgernes hjem. Systemerne har alle det til fælles, at de er afhængige af en stabil mobildækning.

Siden september 2018 har Sundhed og Ældre oplevet en række tilfælde af nedbrud i enten hele eller dele af Cura samt i låsesystemerne og nødkaldssystemet. Ligeledes har Telenor – som er leverandør af Herning Kommunes internetdækning – haft udfald på deres netværk, hvilket påvirker samtlige IT-systemer. Nedbruddene har varet alt fra minutter op til flere timer ad gangen.

Nedbrud på nødkaldssystemet er særligt ressourcekrævende, idet sårbare borgere, som er afhængige af nødkald - skal aflægges ekstra besøg af hjemmesygeplejen og hjemmeplejen i det tidsrum, hvor nødkaldssystemet er ude af drift.

For borgerne betyder dette, at hjælpen ikke nødvendigvis sker på det aftalte tidspunkt, at nogle besøg aflyses eller der aflægges ekstra uventede besøg. Det kan også være at medarbejderne har brug for at spørge mere ind til indholdet i hjælpen. Alt sammen noget der kan resultere i utryghed hos borgere og pårørende. I værste fald kan manglende adgang til medicinlister øge risikoen for fejl i medicingivning ligesom nedbrud i nødkaldssystemet kan betyde, at borgere med akut behov for hjælp ikke får den.

Hvad gør Herning Kommune?

IT-systemernes driftsstabilitet er af afgørende betydning. Konkret er der i juni 2019 rettet henvendelse til Telenor, som er kommunens leverandør af internetdækning, der på baggrund af henvendelsen nu har iværksat konkrete tiltag for at optimere og sikre driftsstabiliteten. Herudover har der været løbende dialog med Systematic, der leverer omsorgssystemet Cura, og der er planlagt et møde med ledelsen af Systematic med henblik på at sikre driftsstabiliteten. Sundhed og Ældre har fortløbende fokus på at holde leverandørerne af de mange systemer op på væsentligheden af driftsstabilitet. Herning Kommune er i løbende kontakt med leverandørerne, når der har været driftsnedbrud og der bliver fulgt op på at leverandørerne iværksætter tiltag, der skal forhindre at de samme problematikker gentager sig.

Sundhed og Ældre arbejder desuden fortløbende på at sikre et beredskab, der understøtter, at indsatserne til borgeren kan leveres i det nødvendige omfang – også under systemnedbrud.

### Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Social- og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning.

### Beslutning

Til efterretning.

# Punkt 74: Udvalgte nøgletal for Sundhed og Ældre

27.00.00-P05-1-19

## Kommunikation

DIR    FOU    BFU    SOS    BSK    KFU    BYP    TMU    ØKE    BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

## Resume

Social- og Sundhedsudvalget orienteres hvert år om nøgletal for Sundhed og Ældre. Formålet er at give et overblik over området.

Sagen blev udsat på møde i Social- og Sundhedsudvalget den 29. maj 2019.

## Sagsfremstilling

I nøgletalskataloget præsenteres nøgletal på følgende områder:

- Overordnede nøgletal for økonomi og befolkning
- Hjemmehjælp og Sygepleje
- Sygehusforbrug og forbrug af ydelser under sygesikring
- Træning, aktivitet, hjælpemidler og madservice
- Plejeboliger
- Elever og uddannelse

Der fremhæves følgende udviklingstendenser i nøgletallene:

- Der er et stigende antal borgere over 65 år (figur 2).
- Herning Kommune visiterer en lavere andel af borgere over 65 år til hjemmehjælp end hovedparten af sammenligningskommunerne (figur 4).
- Herning Kommunes udgiftsniveau til kommunal medfinansiering ligger lavere end landsniveauet (figur 7).
- Der er en stigning i antal forebyggelige indlæggelser for borgere over 65 år (tabel 1 og 2).
- Der er en stigning i antal genoptræningsplaner (figur 12).
- Der er en stigning i antal medlemmer af aktivitetscentre/-huse (figur 14).
- Der er en stigning i antal nye udlån af hjælpemidler (figur 15).
- Ventelisten til plejeboliger har været faldende siden foråret 2018 (figur 19).
- Der optages flere elever på SOSU-assistentuddannelsen og færre elever på SOSU-hjælperuddannelsen efter ny dimensioneringsaftale (figur 20).

## Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at nøgletallene tages til efterretning.

## Beslutning

Til efterretning.

## Bilag

Sundhed og Ældre, nøgletal maj 2019

## Punkt 75: Anbefalinger fra samarbejdet med Incitare

27.00.00-P20-1-19

### Kommunikation

DIR   FOU   BFU   SOS   BSK   KFU   BYP   TMU   ØKE   BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: -

### Resume

Handicap og Psykiatri har før sommerferien afsluttet et samarbejde med konsulentvirksomheden Incitare, hvor der er set på til- og afgang af borgersager i Handicap og Psykiatri.

Formålet har været at få viden om og blive klogere på, hvordan Handicap og Psykiatri bedre:

- er på forkant med til- og afgang af borgere og hermed har bedre mulighed for at handle proaktivt på styringsmæssige udfordringer i forbindelse med til- og afgang
- styrker Handicap- og Psykiatris identitet gennem et ambitionsniveau, der ændrer fokus fra besparelsesdagsorden til udviklingsdagsorden

Social- og Sundhedsudvalget fik på udvalgs mødet d. 24 juni 2019 en kort præsentation af de overordnede anbefalinger fra Incitares analyse.

### Sagsfremstilling

Beslutningsoplægget er udarbejdet på baggrund af interviews (med nøglepersoner i Handicap og Psykiatri og centrale samarbejdspartnere), statistiske nøgletal og drøftelser i en række workshops. Anbefalingerne vedrører de handlinger, arbejdsgruppen finder bedst at prioritere på nuværende tidspunkt.

Medarbejdersiden i SektorMED, som har været involveret i både et interview og en workshop, bakker op om anbefalingerne. De har hertil italesat synspunkter og opmærksomheder, de ser som afgørende for implementeringen af anbefalingerne. De peger endvidere på behovet for en bredere involvering af medarbejderne efter, at der er truffet beslutning om anbefalingerne.

Anbefalingerne peger samlet set på, at der er behov for større og mere varieret udbud af potentielle tilbud i Herning Kommune. Det er i forhold til, at det vil give mulighed for mere målrettede og individuelle orienteret tilbud i nærområdet og herved også, at borgerne kan få mere indflydelse på egen situation. Som afgørende faktor for både økonomisk og faglig udvikling og nye handlemuligheder i Handicap og Psykiatri er udviklingskapacitet og ”øget egenproduktion”. I Handicap og Psykiatri er der lavet en beregning, som viser, at Herning Kommune i gennemsnit vil kunne løse de dyre botilbudssager 15 % billigere, end hvis samme opgave skal løses eksternt.

Følgende konkrete handlinger anbefales i forhold til det overordnede ambitionsniveau, økonomi, kapacitet, visitationsfunktion, tilgang og afgang:

#### 1. Det overordnede styringsmæssige ambitionsniveau og økonomien

For at det er muligt at arbejde videre med anbefalinger i forhold til visitationsfunktion, tilgang, afgang mv. er det afgørende, at Handicap og Psykiatris egenproduktion øges. Hertil at der sker et skifte fra besparelsesdagsorden- til udviklings- og vækst dagsorden, samt at der udvikles en ny økonomisk styringsmodel for Handicap og Psykiatri.

Anbefalingen er:

- At bruge udvikling af egenproduktion som ”driver” for udvikling
- At øge egenproduktionen med 25 mio. kr., fra 144 mio. i 2019 til 169. mio. kr. i 2024 – egenproduktionen skal udgøre mere end 50 % af den samlede produktion mod nu 43 %
- At udvikle en styringsmodel, der respekterer rammestyring som grundlag for serviceområdet, men som kombinerer rammestyring med en grad af aktivitetsstyring
- Anvendelse af en ressourceregeringsmodel, der i muligt omfang imødegår de udfordringer, der tidligere er oplevet
- Investering i ledere og medarbejdere og styrkelse af faglighed gennem rekruttering, træning og uddannelse med et beløb på 500.000 kr. årligt i en toårig periode

En øget egenproduktion er som nævnt et væsentligt parameter – men langt fra det eneste. Af tabellen nedenfor fremgår en række andre parametre, der er direkte eller indirekte relaterede til anbefalingerne. Det skal understreges, at alle effekter er udtryk for en vurdering. Det betyder, at den enkelte effekt kan blive mindre, men den kan også blive større.

| Tabel 2. Oversigt over samlede konsekvenser eksklusiv udvidelser        |               |  |      |      |      |       |       |
|-------------------------------------------------------------------------|---------------|--|------|------|------|-------|-------|
| Alle beløb i 1000 kr.                                                   | Baseline 2019 |  |      |      |      |       |       |
|                                                                         |               |  | 2020 | 2021 | 2022 | 2023  | 2024  |
| Tidligere kendskab til kommende borgere = øget handlemulighed           |               |  | 0    | 100  | 150  | 200   | 250   |
| Strategisk tomgang                                                      |               |  | -500 | 0    | 500  | 1000  | 2000  |
| Etablering/skabe alternativer                                           |               |  | -500 | 1000 | 1500 | 2000  | 2500  |
| Udvikling af selvforsyningsgraden                                       |               |  | 750  | 2100 | 2850 | 3600  | 4350  |
| Mere effektiv opfølgning og flow                                        |               |  | 500  | 500  | 500  | 500   | 500   |
| Livsfaser                                                               |               |  |      | 1000 | 2000 | 3000  | 4000  |
| Effektivisering af interne leverancer ikke indregnet                    |               |  |      |      |      |       |       |
| Årlig rammebesparelse ikke indregnet                                    |               |  |      |      |      |       |       |
| Evt. beløb efter fleksibel anlægsramme ikke indregnet                   |               |  |      |      |      |       |       |
| Investering i anlæg efter kapacitetsplan ikke indregnet                 |               |  |      |      |      |       |       |
| Investering i faglig udvikling af medarbejdere og ledere ikke indregnet |               |  |      |      |      |       |       |
| I alt                                                                   |               |  | 250  | 4700 | 7500 | 10300 | 13600 |

#### 2. Kapacitet

Manglende kapacitet i Handicap og Psykiatri er en stopklods i forhold til at sikre målrettede tilbud til borgerne. Der er behov for at etablere kapacitet og udvikle grundlaget for at kunne visitere til målrettede tilbud. Samtidigt er der behov for optimering af flowet for borgere, der allerede modtager tilbud.

Anbefalingen er:

- En kapacitetsplan med et 5-års sigte, hvor kapaciteten udbygges. Udarbejdelsen igangsættes primo august 2019 (se implementeringsplanen i beslutningsoplægget)

- At frigøre kapacitet i eksisterende tilbud ved i endnu højere grad at reservere frigjort kapacitet til egne borgere. Et værktøj er ”planlagt midlertidig tomgang” i egne tilbud
- At øge kapacitet i eksisterende tilbud gennem større fleksibilitet og øget vægt på tværorganisatorisk samarbejde. Det skal understøttes gennem styrkelse af faglighed (supervision og uddannelse af ledere og medarbejdere)
- En fleksibel anlægspulje, som giver handlemuligheder og en fleksibel adgang til økonomiske midler efter det overordnede formål med puljen er politisk godkendt. Puljen er et nødvendigt alternativ til den eksisterende kapacitetsplan med henblik på at kunne imødekomme akutte investeringsbehov. Den er også en forudsætning for, at borgerne i større grad kan modtage tilbud i nærområdet

### 3. Visitationsfunktionen

For at sikre fuld fokus på brug af egne tilbud er der behov for at skærpe samarbejdet mellem myndighed og drift.

Anbefalingen er at have ekstra fokus på visitation til botilbud gennem:

1. Sammensætning af et nyt visitationsudvalg, i forhold til botilbudssager (de tunge sager), der består af chef for Handicap og Psykiatri, leder af Visitationen, leder af de Sociale Tilbud og en jurist
2. Etablering af et driftsforum med leder af de Sociale Tilbud og relevante driftsledere, hvor bevillingen gennemgås med henblik på at skabe et internt tilbud

Status er, at der er aftalt, at den nye visitationsmodel starter op i august 2019.

Anbefalingen er også, at der på længere sigt igangsættes en analyse af visitationsfunktionen, i forhold til at undersøge roller, processer, begrænsninger og styring af økonomien/tilgangen i Visitationen. Status er, at der er indgået en aftale med konsulentvirksomheden Muusmann om et serviceeftersyn med sigte på en mere effektiv ressourceudnyttelse.

### 4. Tilgang

Det er kendt, at for at Handicap og Psykiatri har bedre muligheder for at styre og handle på tilgangen af nye borgere, er der behov for et tidligt kendskab til behovet hos disse borgere, som primært kommer fra Børn og Unge.

Anbefalingen er, at der nu sættes fokus på de borgere, der kræver de mest omfattende tilbud og at indgå et mere målrettet samarbejde med Børn og Unge om overgangen til Handicap og Psykiatri. Det skal sikre en smidigere overgang, som giver tryk for borgeren og de pårørende, og som betyder, at Handicap og Psykiatri fremstår som en mere åben og samarbejdende organisation. Samtidig er det en driftsmæssig fordel for Handicap og Psykiatri.

Status er, at der er indgået en aftale om principper for samarbejdet mellem parterne. Implementeringsprocessen følger efter sommerferien.

### 5. Afgang

For bedre styring og handlemuligheder i forhold til afgang, er der behov for at kunne give borgeren et tilbud, der i højere grad matcher borgerens livsfase og for at optimere det generelle borgerflow i Handicap og Psykiatri. Dette berører samarbejdet med Sundhed og Ældre (normalområdet) og forvaltningens intention om, at Handicap og Psykiatri er rettet mod borgere, der har behov for et specialiseret tilbud.

Anbefalingen er et dybere målrettet samarbejde samt indgåelse af en samarbejdsaftale med Sundhed og Ældre med henblik på at udvide handlerummet og tilbudsviften i Handicap og Psykiatri. Status er, at der allerede er indgået en aftale om principper for samarbejdet mellem parterne. Implementeringsprocessen følger efter sommerferien.

Anbefalingen er også en større opmærksomhed fra Visitationen i opfølgningsammenhænge. Det vil være med til at øge sandsynligheden for, at tilbuddet også i den ende af forløbet suppleres af alternative tilbud i takt med, at borgerens behov udvikler sig.

## Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Social- og Sundhedsudvalget tager anbefalingerne til efterretning.

## Beslutning

Til efterretning.

## Bilag

Tilrettet præsentation af Incitare-anbefalinger til SOS 20.08.2019

## Punkt 76: Ønske om overtagelse af Nørholm

27.03.00-A00-1-19

### Kommunikation

| DIR | FOU | BFU | SOS | BSK | KFU | BYP | TMU | ØKE | BYR |
|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
|     |     |     | x   |     |     |     |     | x   | x   |

Øvrige sagsbehandlere: -

### Resume

I Handicap og Psykiatri er der set på muligheder, faglige perspektiver og opmærksomhedspunkter ved overtagelse af det regionale bo- og dagtilbud Nørholm, som er fysisk placeret i Herning.

Landspolitisk har politikerne og brugerorganisationer stor opmærksomhed på kommunernes erfaringer med at overtage tilbud fra regionerne og på kvaliteten i tilbud til borgere med handicap og funktionsnedsættelser.

I Herning Kommune er der gode erfaringer med overtagelse af tidligere amtstilbud (bl.a. Rosenholm og Skovlyset) og kvaliteten i tilbuddene er høj, hvilket bl.a. underbygges af Socialtilsynets tilsynsrapporter.

Social- og Sundhedsudvalget får her en beskrivelse af Nørholm og af fordele, opmærksomhedspunkter og procedure ved en kommunal overtagelse af tilbuddet.

### Sagsfremstilling

Nørholm er en ud af fem driftsklynger under Region Midtjylland, som leverer tilbud til voksne, der hører til specialområdet ”Udviklingshæmning og ADHD”.

I regionens organisering af de fem driftsklynger under et samlet specialområde er det kun muligt at se det samlede driftsbudget, som er på 113,7 mio. kr. årligt. Nørholms driftsbudget er hermed kun en andel af de 113,7 mio. kr.

Nørholm tilbyder:

- Midlertidige og længerevarende botilbud med døgn, som er fordelt på 5 afdelinger på adresserne Allingevej 6 og Hvidkildevej 12 i Herning. Der er i alt 36 pladser, hvor 31 pladser er længerevarende botilbud og 5 pladser er midlertidige botilbud. 1 ud af de 36 pladser er en akut lejlighed.
- Dagtilbud på adressen Allingevej 2 i Herning, som er henvendt til borgere i botilbud på Nørholm og til eksterne borgere. Der er i alt 18 pladser, hvor 16 pladser er aktivitets- og samværstilbud og 2 pladser er beskyttet beskæftigelse.

Derudover leverer nogle af botilbuddene bostøtte til eksterne borgere.

Herning Kommune benytter følgende tilbud fra Nørholm (pr. 1. juli 2019):

|                                                                                                                                                     |               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Længerevarende botilbud                                                                                                                             | 10<br>borgere |
| Aktivitets- og samværstilbud                                                                                                                        | 6<br>borgere  |
| Bostøtte/hjemmevejledning (der er tale om ekstra støtte til borgere, der modtager tilbud på Nørholm eller støtte til eksterne borgere i egen bolig) | 4<br>borgere  |

Herning Kommune har hermed en forholdsvis stor andel del af borgere, der modtager tilbud fra Nørholm (ca. en tredjedel). Disse udgør en årlig udgift på ca. 12,5 mio. kr.

Hovedmålgruppen på Nørholm er mænd og kvinder i alderen 18-60 år med udviklingshæmning af varierende grad og problemskabende adfærd. Kendetegnene for målgruppen er, at der er stor kompleksitet i deres liv. De kan have tillægsdiagnoser/ -problemstillinger, og der kan være andre forhold, der har indflydelse på deres samlede livssituation herunder:

- Psykiatriske diagnoser
- Dom – for bl.a. vold, seksualforbrydelser, væbnet røveri, ildspåsættelse
- Tillægshandicap som for eksempel personlighedsforstyrrelser, hjerneskader, adfærdsproblematikker og misbrugsproblematikker, hvor der ofte er brug for en massiv behandlingsindsats.

Vedrørende takststrukturen for Nørholm så er den anderledes end takststrukturen for tilbud i Herning Kommune. For målgruppen i botilbud på Nørholm vil der typisk ske en indplacering på takstniveau 3-7. Det svarer i 2019 til en pris på 2728 - 5876 kr. pr. døgn.

Faglige overvejelser, fordele og opmærksomhedspunkter

Herning Kommune ser i lighed med andre kommuner en stigende efterspørgsel efter specialiserede sociale indsatser, bl.a. vedrørende borgere med udviklingshæmning i kombination med andre funktionsnedsættelser og problemskabende adfærd. Dertil kommer, at stigende levealder blandt udviklingshæmmede også øger behovet for botilbud i de kommende år.

Det er vurderingen, at Nørholm vil kunne matche og supplere de nuværende tilbud i Handicap og Psykiatri. De faglige tilgange og metoder på Nørholm (bl.a. Neuropædagogikken og Kognitiv Ressourcefokuseret og Anerkendende Pædagogik) er i god overensstemmelse med de faglige tilgange og metoder på handicapområdet i Herning Kommune.

En overtagelse af Nørholm vil bl.a.:

- Komplementere og udbygge tilbudsviften i forhold til den målgruppe, som Handicap og Psykiatri tager sig af. Det er særligt i forhold til borgere med dom og borgere med udviklingshæmning og ADHD. Handicap og Psykiatri har ikke aktuelt botilbud til borgere med dom.
- Gensidigt styrke fagligheden, de eksisterende tilbud i Handicap og Psykiatri og på Nørholm vil kunne drage nytte af hinandens faglige ekspertise.
- Give mulighed for daglig sparring tilbuddene imellem, på grund af den geografiske nærhed og for uddannelse og kompetenceløft på tværs.
- Give mulighed for brug af fælles ledelse og personale
- Give Herning Kommune, som driftsherre, større mulighed for at påvirke prisen og indsatsen, hvilket vil give større styring med tilbuddet,

Hertil kan det være en af løsningerne på kapacitetsudfordringerne i Handicap og Psykiatri, idet det på længere sigt kan give flere egne botilbudspladser. Det vil betyde, at Herning Kommune i højere grad vil kunne imødekomme og sikre individuelle behov og ønsker i egne tilbud. Ambitionen er at opnå en bred og fleksibel tilbudsvifte.

Ved en overtagelse er der også nogle opmærksomhedspunkter:

- Hvis der opstår pladsledighed, og der ikke er sket en driftstilpasning. Dog viser erfaringerne efter kommunalreformen, at det ikke er et eksisterende problem.
- At Herning Kommune ikke kender de konkrete bygninger på Nørholm og deres stand, det vil derfor skulle undersøges nærmere
- At Herning Kommune ikke har kendskab til Nørholms driftsbudget, og evt. hvor presset det er, og til deres serviceniveau
- At det vil kunne påvirke regionens centerstruktur

Samlet set er vurderingen, at en overtagelse af Nørholm vil bidrage til at understøtte og fremme Herning Kommunes helhedsorienterede indsats.

Handicap og Psykiatri er både fagligt og organisatorisk i stand til at overtage Nørholm. Der er allerede faglige kvalifikationer på misbrugs- og autismeområdet og ikke mindst, så er der tale om en velfungerende organisation, der er klar til at udbygge tilbudsviften.

#### Procedure ved overtagelse af regionale tilbud

Ved overtagelse af et regionalt tilbud, beliggende i kommunen, som kun kan ske én gang i en valgperiode, er der krav om, at det skal drøftes i forbindelse med de 2-årige rammeaftaler. Tilbuddet vil fortsat indgå i den årlige rammeaftale på det sociale område, og vil således blive stillet til rådighed for øvrige kommuner i regionen. Hertil er der en forpligtigelse i at overtage tilbuddets eksisterende borgere. Vurderingen er dog, at der med tiden vil komme flere og flere Herning-borgere på Nørholm ved en overtagelse.

En overdragelse sker efter Lov om Virksomhedsoverdragelse, hvilket betyder, at det for Herning Kommune er omkostningsneutralt at overtage Nørholm.

Første skridt i en overtagelse-proces er en tidlig dialog med regionen. Det er derfor vigtigt, at Herning Kommune allerede nu går videre med en henvendelse til Region Midtjylland også i forhold til, at det er en lang og omfattende proces at overtage et andet tilbud.

#### **Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,**

at Social- og Sundhedsudvalget godkender, at der rettes henvendelse til Regionen med ønsket om en overtagelse af Nørholm senest 1. januar 2021.

#### **Beslutning**

Det beslutes, at der indledes dialog med Region Midtjylland med henblik på et mere detaljeret beslutningsgrundlag.



# Punkt 77: Selvhjælp Herning søger ekstra midler i 2019

27.15.12-S49-2-18

## Kommunikation

DIR    FOU    BFU    SOS    BSK    KFU    BYP    TMU    ØKE    BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: Karin Locander

## Resume

Selvhjælp Herning har den 26. juni 2019 fået afslag på ansøgning til PUF-midler i 2019, og står derfor i en alvorlig økonomisk situation i 2019. Derfor søger Selvhjælp Herning ekstraordinært om yderligere midler til drift i 2019.

Det indstilles at restbeløb på 46.000 kr. på § 18 midler i 2019 tildeles Selvhjælp Herning i den akutte situation.

## Sagsfremstilling

Afslag på ansøgningen om PUF-midler stiller Selvhjælp Herning i en akut økonomisk udfordring, som blandt andet kan betyde at foreningen må lukke. Ansøgningen til Socialstyrelsen omhandlede midler til 5 konkrete projekter. Ansøgning levede op til kriterierne for støtte, men andre projekter blev prioriteret og fik støtte i 2019.

Foreningen har i flere år fået støtte til forskellige projekter fra PUF-midlerne. I 2018 fik de 178.768 kr. og i 2017 153.327 kr. I 2019 havde de søgt om 150.000 kr. Disse midler er nødvendige for at bibeholde de nuværende ansatte.

De ansatte er centrale for at koordinere og igangsætte nye selvhjælpsgrupper. De frivillige kan ikke varetage alle opgaverne.

I 2018 var der:

- 37 aktive frivillige, der både varetager selvhjælpsgrupper samt trivselsgrupper. 204 voksne i selvhjælpsgrupper fordelt på 37 grupper.
- 20 trivselsgrupper på 11 folkeskoler. Der har været afviklet 20 trivselsgrupper med deltagelse af 127 børn. I 2019 er planen at udvide antallet af skoler til 16 skoler.

Både i forhold til selvhjælpsgrupper og trivselsgrupper er det nødvendigt med en koordinerende indsats, hvor der løbende laves samarbejdsaftaler, etableres nye grupper samt rekrutteres frivillige (som skal uddannes inden de kan stå for arbejdet med grupperne) og administration generelt. Hertil kommer driften af foreningen.

Bestyrelsen for Selvhjælp Herning har på møde den 1. juli 2019 besluttet at gennemgå budgetter for 2019 for at finde mulige besparelser. Indtægterne stammer fra §18-midler med 400.000 kr. og 350.000 kr. fra Børn og Unge til trivsel på skolerne. Den største udgiftspost på budgettet for 2019 er lønudgift til 3 ansatte. En leder på 32 timer, en koordinator på 25 timer samt en administrativ på 7 timer samt rengøring på 1 time pr. uge. Samlet udgift er 1,01 mill. kr. Andre udgifter er til lokaler med 34.000 kr., markedsføring 50.000 kr. og administration på 50.000 kr. Samlet er der udgifter på 1,18 mill. kr.

Der afholdes nyt bestyrelsesmøde igen den 22. august 2019, hvor der det kan blive nødvendigt at overveje en lukning af foreningen, hvis der ikke tilføres ekstra midler. Formuen rækker til at dække forpligtelserne året ud.

I drøftelserne indgår også vurderinger på den fremtidige drift fra 2020 og frem.

Både i forhold til selvhjælpsgrupper og trivselsgrupper er det nødvendigt med en koordinerende indsats, hvor der løbende laves samarbejdsaftaler, etableres nye grupper samt rekrutteres frivillige (som skal uddannes inden de kan stå for arbejdet med grupperne) og administration generelt. Hertil kommer driften af foreningen.

Social- og Sundhedsudvalget har på mødet den 8. maj 2019, punkt 42, drøftet prioriteringer af §18-midlerne i 2020 og 2021. Her blev restbeløbet på 46.000 kr., der ikke blev fordelt til foreningerne i ansøgningsrunden i december 2018, overført til næste års pulje. Administrationen indstiller at disse midler bliver bevilget til Selvhjælp Herning.

**Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,**

at Selvhjælp Herning får tildelt 46.000 kr. som ekstraordinært tilskud i 2019.

## **Beslutning**

Godkendt som indstillet.

## Punkt 78: Årsrapporter - Kommunalt tilsyn 2018

00.00.00-P19-1594-11

### Kommunikation

DIR    FOU    BFU    SOS    BSK    KFU    BYP    TMU    ØKE    BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

### Resume

Tilsynsenheden har udarbejdet årsrapporter for gennemførte tilsyn i 2018 med tilbud inden for Handicap og Psykiatri samt Sundhed og Ældre. Årsrapporten for Sundhed og Ældre indeholder ligeledes konklusion for det opfølgende tilsyn i 2019. Endvidere har Tilsynsenheden udarbejdet en årsrapport om magtanvendelser i 2018 på voksenområdet. Konklusionerne i årsrapporterne fremgår af sagsfremstillingen

### Sagsfremstilling

Tilsynsenheden har gennemført tilsyn i 2018 med tilbud inden for Handicap og Psykiatri samt Sundhed og Ældre.

Driftsorienteret tilsyn inden for Handicap og Psykiatri:

Tilsynsenheden har i 2018 på vegne af Kommunalbestyrelsen ført tilsyn med ét privat tilbud og ét kommunalt tilbud i Herning Kommune, der yder specialundervisning til voksne. Det private tilbud er FOF, der efter overenskomst med Herning Kommune yder specialundervisning for voksne. Det kommunale tilbud er Center for Kommunikation.

Konklusionen på tilsynene er, at overordnet set vurderer Tilsynsenheden, at de to tilbud overholder lovgivningen på tilfredsstillende vis. Der er ikke givet anmærkninger til de to tilbud under tilsynene i 2018.

Driftsorienteret tilsyn og tilsyn efter Servicelovens § 151 inden for Sundhed og Ældre:

Tilsynsenheden har i 2018 på vegne af Kommunalbestyrelsen gennemført tilsyn med plejecentre og daghjem i Herning Kommune. Tilsynsenheden har i 2019 ved opfølgende tilsyn fulgt op på de anmærkninger, som blev givet ved tilsyn i 2018.

Konklusionen på tilsynet i 2018 er, at på baggrund af observationer set i forhold til Herning Kommunes Pårørendestrategi og Værdighedspolitik, vurderer Tilsynsenheden, at plejecentre, rehabiliteringscenter og daghjem lever op til Pårørendestrategiens forventninger om inddragelse af pårørendes viden og erfaring på tilfredsstillende vis. Ligeledes vurderer Tilsynsenheden, at der i tilbuddene er et bredt, tværfagligt samarbejde og at der arbejdes tilfredsstillende for at skabe sammenhæng i plejen i lighed med målene i Værdighedspolitikken. Der er pårørende, som ikke er fuldt ud tilfredse med den indsats, der ydes deres nærtstående. Kritikken kommer fra pårørende til borgere fra forskellige tilbud spredt over hele kommunen. Det er Tilsynsenhedens vurdering, at kritikken opstår på baggrund af individuelle oplevelser og at det ikke er en generel kritik af et eller flere tilbud.

Ved tilsynet i 2019 er der fulgt op på de anmærkninger, der er givet ved tilsynet i 2018. Tilsynsenheden kan konstatere, at alle tilbud har arbejdet med anmærkningerne. Tilsynsenheden konkluderer, at ledelsen og medarbejderne afklarer, hvad borgeren og pårørende oplever som væsentlige beslutninger og hvilke væsentlige beslutninger, pårørende ønsker at blive inddraget i. Som udgangspunkt tilpasses praksis og samarbejdet med de pårørende ud fra borgerens ønsker. Hvis borgeren ikke kan udtrykke sine ønsker i forhold til, hvad pårørende skal inddrages i af væsentlige beslutninger, har tilbuddene en øget opmærksomhed på at være i tæt dialog med de pårørende. Der er ikke givet anmærkninger ved de opfølgende tilsyn i 2019.

Magtanvendelser på voksenområdet

På vegne af Kommunalbestyrelsen behandler Tilsynsenheden magtanvendelser på voksenområdet med henblik på at træffe afgørelse samt registrere indberetninger på voksne borgere inden for Handicap og Psykiatri samt Sundhed og Ældre.

Magtanvendelse er et indgreb i den personlige frihed og derfor er det helt afgørende, at personalet kender til kravene i lovgivningen om, hvornår de kan anvende magt i omsorgen for den enkelte borger, således at magt kun anvendes der, hvor det er absolut påkrævet.

Der har samlet set været 136 indberetninger med akutte magtanvendelser i Herning Kommune i 2018 mod 169 i 2017.

Der har i 2018 været i alt 37 ansøgninger om at måtte anvende en foranstaltning efter magtanvendelsesbestemmelserne. I 2017 var der i alt 47 ansøgninger.

Alle ansøgningerne er imødekommet i 2018, hvor der i 2017 blev givet afslag på 12 af ansøgningerne.

Tilsynsenheden vurderer, at dette er et tegn på, at tilbuddene selv er blevet skarpe på, hvornår der kan søges om foranstaltninger samt sikre, at ansøgningerne er korrekt oplyste.

Magtanvendelserne fordeler sig samlet set over 96 borgere i Sundhed og Ældre samt 51 borgere i Handicap og Psykiatri.

Borgerne har i alle tilfælde haft mulighed for at klage over hændelserne og afgørelserne. Der har ingen klager været i 2018. Pårørende har mulighed for at klage på borgerens vegne. Det er der ingen pårørende, der har fundet anledning til.

Der ses fortsat fejl og mangler i en del ansøgninger og indberetninger af akut brug af magtanvendelse, men der er sket en væsentlig forbedring. I alt er der i 2018 returneret 24 indberetninger eller ansøgninger med henblik på en uddybning fra tilbuddene mod 66 i 2017.

Lovgivningen og Socialstyrelsen har fastsat, hvilke oplysninger der som minimum skal registreres og hvilke tidsfrister der skal overholdes.

Kravene til indholdet i indberetninger og ansøgninger er lovfæstet, da magtanvendelser er et stort indgreb i borgerens selvbestemmelsesret. Dette betyder, at kravene til indholdet og formen ikke kan lempes fra Tilsynsenhedens side.

## **Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,**

at årsrapporterne tages til efterretning.

## **Beslutning**

Til efterretning.

## **Bilag**

Årsrapport tilsyn HOP 2018 endelig version

Årsrapport tilsyn SUÆ 2018 endelig version

Årsrapport 2018 - Magtanvendelser Voksenområdet endelig version

## Punkt 79: Orientering om revisionsberetning - revision 2018 af sociale udgifter omfattet af statsrefusion mv.

00.32.00-K01-4-19

### Kommunikation

|     |     |     |     |     |     |     |     |     |     |
|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|
| DIR | FOU | BFU | SOS | BSK | KFU | BYP | TMU | ØKE | BYR |
|     |     |     | x   | x   |     |     |     | x   | x   |

Øvrige sagsbehandlere: -

### Resume

Revisionens beretning nr. 17 af 15. juni 2019 vedrørende revision af de sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion mv., forelægges udvalget til orientering.

### Sagsfremstilling

Revisionsfirmaet Ernst & Young har foretaget en revision af afholdte sociale udgifter, der er omfattet af statsrefusion mv. Det er efterprøvet ved stikprøver, om regnskaberne er uden væsentlige fejl og mangler, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love mv. og sædvanlig praksis.

Det konkluderes i rapporten, at revisionen ikke har givet anledning til bemærkninger.

I bilag til beretningen er udarbejdet redegørelser til de enkelte relevante ministerier.

Redegørelse til Børne- og Socialministeriet:

Redegørelsen til Børne- og Socialministeriet fremgår af rapportens bilag 2. Der er foretaget stikprøvevis gennemgang af personsager, blandt andet særligt dyre enkeltsager. Endvidere er foretaget revision af en række projektregnskaber, som har modtaget puljemidler, bl.a. Klippekortmodellen. Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Redegørelse til Transport-, Bygnings- og Boligministeriet:

Redegørelsen til Transport-, Bygnings- og Boligministeriet fremgår af rapportens bilag 4. På området er foretaget revision af projektregnskaberne "Lind plejecenter demensvenlig indretning" og "Søglimt demensvenlig indretning". Det er revisionens opfattelse, at regnskaberne i alle væsentlige henseender opfylder lovgivningens krav.

### Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen tages til efterretning

at revisionsberetningen indstilles til godkendelse på Byrådets møde den 27. august 2019.

### Beslutning

Til efterretning.

### Bilag

Revisionsberetning nr. 17 af 15. juni 2019\_Social 2018\_Herning Kommune

# Punkt 80: Fagudvalgsbehandling af Planstrategi 2019 og Agenda 21-strategi

01.02.03-P22-1-17

## Kommunikation

DIR    FOU    BFU    SOS    BSK    KFU    BYP    TMU    ØKE    BYR

x

Øvrige sagsbehandlere: -

## Resume

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på mødet den 14. januar 2019, at der skal laves en fuld revision af kommuneplanen, og at strategi for Lokal Agenda 21 skal indgå i Planstrategi 2019, herunder at FN's verdensmål indgår som en del af Agenda 21, hvor det er relevant. I samme omgang blev det besluttet, at der skal ske en kondensering af den nuværende vision, så den bliver kortere og skarpere.

Hermed fremsendes forslag til Planstrategi 2019 og Agenda 21-strategi til drøftelse og kommentering forud for foreløbig vedtagelse.

## Sagsfremstilling

I henhold til planloven skal Byrådet inden udgangen af 2019 have offentliggjort en strategi for kommuneplanlægningen samt for kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede, en såkaldt lokal Agenda 21.

Formålet med udarbejdelse af Planstrategi 2019 er at give en samlet præsentation af strategien for henholdsvis en ny kommuneplans udarbejdelse og indhold samt for arbejdet med en bæredygtig udvikling (lokal Agenda 21).

Disse to strategier er lovpligtige efter planloven og skal offentliggøres til høring blandt borgerne i minimum 8 uger.

Fotos indsættes først i publikationen til den foreløbige vedtagelse, det er derfor tekstgrundlaget, der er til drøftelse og kommentering under denne fagudvalgsbehandling. Da planstrategien er Byrådets strategi for kommunens udvikling er den skrevet med Herning Kommune som afsender. Sprogformen er samtidig med til at gøre publikationen mere nærværende for kommunens borgere.

Planstrategi 2019 er disponeret i 5 hoveddele:

1. Revision af kommuneplanen
2. Kerne- og visionsfortælling: Herning nu og i fremtiden
3. Udviklingstemaer – til debat
4. Strategi for bæredygtig udvikling – lokal Agenda 21 – til debat
5. Godt på vej

Dertil kommer et bilagsafsnit med redegørelse for den udførte planlægning siden vedtagelsen af kommuneplanen og en oversigt over FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling.

### Ad 1. Revision af kommuneplanen

Der er lagt op til en fuld revision af kommuneplanen, da det giver størst frihed til at tilføje ændringer. Planperioden forlænges til 2032. Ændringerne omhandler i hovedtræk:

- Byudviklingen og boligudbygningen revideres, og mulighed for nye boformer undersøges
- De nye politikker/planer og strategier indarbejdes
- Eksisterende visioner erstattes af ny visionsfortælling
- Grønt Danmarkskort indarbejdes
- Kommuneplanens hovedstruktur og retningslinjer revideres og forenkles
- Oversvømmelsestruede arealer udpeges og retningslinjerne ajourføres
- Rammebestemmelserne servicecheckes for eventuelle mangler
- Retningslinjer for og udpegning af konsekvenszoner om produktionserhverv opdateres

### Ad 2. Kerne- og visionsfortælling: Herning nu og i fremtiden

Kernefortællingen er den korte historie om Herning Kommune nu, som blev vedtaget i 2017, mens visionsfortællingen er historien om, hvordan Herning Kommune gerne vil være i fremtiden. Det betyder ikke, at vi ikke allerede rummer visionsfortællingen i dag, men den kan realiseres endnu mere og bliver endnu tydeligere – på samme måde som kernefortællingen heller ikke rummer alt, hvad vi gør og er. Fundamentet for visionsfortællingen er fortsat ”Her er alle muligheder åbne”. Visionsfortællingen favner bredden og de fælles ambitioner for Herning Kommune. Den nye visionsfortælling er et operationelt værktøj, der både samler fokusområder, forholdet til kernefortællingen og sammenhængen til det politiske arbejdsgrundlag og budgetlægningen i kommunen. Visionsfortællingen vil være paraplyen over al den planlægning, der igangsættes i alle dele af organisationen. Byplanudvalget behandlede oplægget til visionsfortælling på deres møde den 27. maj 2019 med anbefaling om godkendelse i Økonomi- og Erhvervsudvalget.

### Ad 3. Udviklingstemaer (debatafsnit)

Udviklingstemaerne er udsprunget fra arbejdet med visionen. Da Herning Kommune lægger meget vægt på tværfagligt samarbejde, vil der være en del overlap imellem de forskellige udviklingstemaer også selvom det ikke er nævnt konkret alle steder. De fem udviklingstemaer er:

- Spændende uddannelsesby
- Klima
- Fremtidens erhverv
- Det gode liv
- Fremtidens ældre

Hvert udviklingstema tager afsæt i den nye visionsfortælling og omhandler forskellige problemstillinger, hvor mulige løsninger skal undersøges og integreres i den kommende planperiode. Af samme grund indeholder de forskellige udviklingstemaer konkrete spørgsmål, som relaterer sig til temaet og lægger op til den offentlige debat. Temaerne er ligeledes suppleret med enkelte konkrete indsatser, der udpeger en retning for vores måde at arbejde på, og afsluttes med en lille reference til FN's 17 verdensmål for en bæredygtig udvikling. Der er dog ikke taget stilling til, i hvilket omfang verdensmålene kommer til at indgå i arbejdet med de forskellige udviklingstemaer.

For social- og sundhedsområdet er der i planstrategien lagt særligt vægt på sundhedsaspektet, som også har sit eget navn under udviklingstemaet ”Det gode liv” og ældreområdet, som fremgår af udviklingstemaet ”Fremtidens ældre”.

Sundhedsafsnittet tager blandt andet afsæt i de nationale mål fra sundhedsaftalen mellem kommunerne og Region Midtjylland samt sundhedsprofilen ”Hvordan har du det 2017”. Blandt referencerne til nyere initiativer på sundhedsområdet nævner planstrategien Herning Kommunes arbejde med at reducere social ulighed, sundhedsløsninger tæt på den enkelte samt et fokus på de tre temaer; rygning, mental sundhed og overvægt. Planstrategien nævner også initiativet ”Bevæg Dig For Livet”, der har fokus på at få flere til at bevæge sig.

Udviklingstemaet ”Fremtidens ældre” tager afsæt i plejeboligplanen og kommunens værdighedspolitik, der lægger op til nytænkning på området og overvejelser omkring demensegnet plejeboligbyggeri. Blandt referencerne til nyere initiativer på ældreområdet nævner planstrategien Herning Kommunes arbejde med et fællesskabsklippekort til borgere i hjemmeplejen og de frivilliges søndagscaféer, der begge er initiativer til forebyggelse af ensomhed.

Afsnittet ”Handikap og psykiatri” under udviklingstemaet ”Det gode liv” har fokus på størst mulig livskvalitet og mestring af eget liv gennem inklusion i samfundet, samarbejde og netværk.

### Ad 4. Strategi for bæredygtig udvikling – lokal Agenda 21 (debatafsnit)

Herning Kommunes lokale Agenda 21-strategi omhandler indsatser og vigtige redskaber til at fremme bæredygtighed både for Herning Kommune som virksomhed og for den samlede kommune, og den viser på hvilken måde Herning Kommune lever op til planlovens fem retningslinjer for en Agenda 21-strategi:

- Mindskelse af miljøbelastning og ressourceforbrug,
- Fremme af bæredygtig byudvikling og byomdannelse,
- Fremme af biologisk mangfoldighed,
- Borgerinddragelse i det lokale Agenda 21-arbejde,
- Fremme af et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Der er i forbindelse med strategien indsamlet input på tværs af forvaltningerne om indsatser og mål, der understøtter FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling for at synliggøres eksisterende tiltag. Derudover lægges der op til, at Herning Kommune i en kommende proces vil undersøge, hvordan og i hvilket omfang det giver mening at arbejde med verdensmålene i en kommunal kontekst.

### Ad 5. Godt på vej

Visionen fastlægger, hvordan Herning Kommune vil prioritere i fremtiden. En lang række initiativer peger dog allerede i den rigtige retning. Godt på vej indeholder billeder for nogle af disse initiativer.

Tanja Andreasen deltager i sagens behandling.

### **Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,**

at Social- og Sundhedsudvalget som fagudvalg kommenterer på forslag til Planstrategi 2019 og Agenda 21-strategi.

### **Beslutning**

Drøftet.

### **Bilag**

Planstrategi 2019 og Agenda 21-strategi\_juli - fagudvalg



## **Punkt 81: Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer**

00.00.00-P19-663-17

### **Kommunikation**

DIR    FOU    BFU    SOS    BSK    KFU    BYP    TMU    ØKE    BYR

X

Øvrige sagsbehandlere: -

### **Beslutning**

Intet.